

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

III. Soluuntur argumenta contraria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

venari possumus; si, inquam, ad eas respicias plures existunt inæquales, quàm æquales: imò de nulla specie existente alteri æqualem esse nobis constat: ergo etiam species possibiles inæquales plures, vel certè non pauciores erunt, quàm species æquales: cum ergo species possibiles inter se æquales iuxta aduersarios infinitæ sint; gratis id ipsum de inæqualibus inficiantur. Demum nostra sententia suaderetur, quia creatura infima, & imperfectissima repugnat, vt lib. 2. tr. 5. c. 3. ostendi: ergo & creatura suprema, & perfectissima.

CAPVT III.

Soluntur argumenta contraria.

18. **O**ppositam sententiam tuentur Henricus Gandau. quòd. 3. qu. 3. & quòd. quæst. 8. Durand. in 1. dist. 44. qu. 2. Scotus in 3. dist. 13. q. 1. Esculanus 3. Phys. lib. 7. q. 3. Aureolus in 1. dist. 44. q. vnica art. 4. Bacan. ibidem qu. 1. art. 2. & nouissimè Arriaga dist. 13. sect. 3. Arguunt primò: si non daretur creatura omnium perfectissima, siue qua alia perfectior possibilis non esset, ab homine v. g. sursum possibiles essent species creaturarum perfectiores, & perfectiores in infinitum: consequens est absurdum: ergo, &c. Maior perspicua est. Minor probatur, quia si eiusmodi progressus in infinitum specierum possibilis esset, daretur aliqua species, quæ haberet sub se, infinitas species: hoc autem repugnat, quia eiusmodi species esset infinitæ perfectionis, Deoque æqualis.

19. Verum respondeo primò: si quod aduersarij fatentur, datur creatura infima, ab ea infinitæ species creaturarum sese excedentium gradatim ascendere poterunt, quin ob id vlla species sit, quæ sub se infinitas contineat: haud secus ac ab vnitate progrediuntur numeri finiti maiores, & maiores sine fine; & tamen non est deuenire ad vllum numerum finitum, qui sub se infinitos numeros contineat: aliàs eiusmodi numerus finitus, & infinitus esset. Deinde respondeo; non solum aliquam creaturam possibilem, verum etiam quamuis existentem habere sub se infinitas creaturarum species se se gradatim excedentes; cum enim nulla creatura imperfectissima sit, vt lib. 2. tract. 5. cap. 3. ostensum est: sanè nulla creatura erit, quæ infinitas species inferiores non sustineat: hinc autem minime fit, creaturam vllam infinitam simpliciter, Deoque parem esse, quia infinitas cuiusque creaturæ, quæ alias infinitas superat, in aliquo tantum genere est, Dei verò infinitas in omni genere est, eo quod nulla sit perfectio, quam formaliter, aut eminenter non contineat, quod tamen supra conditionem creaturæ est: & præterea, quia infinita perfectio cuiuscunque creaturæ multis imperfectionibus admixta est, Dei verò infinita perfectio ab omni imperfectione defæcata est.

20. Arguunt secundo: sumpta tota creaturarum collectione, & sub vnum mentis aspectum posita non omnes creaturæ in ea contentæ exceduntur ab alia creatura, quia præter omnes alia non est: ergo aliqua non exceditur ab alia creatura, hæc autem proculdubio perfectissima est. Antecedens exploratum est. Consequentia etiam perspicua videtur, quia non omnis, & quidam siue

aliquis non æquipollent, vt constat ex primò æquipollentium vericulo:

21. Non omnis, quidam non: omnis non, quasi nullus. Respondeo: non omnes creaturæ collectiue, siue copulatiue sumptæ exceduntur ab alia ob rationem in argumento insinuatam; secus verò distributiue, siue diuisiue sumptæ: inde tamen non fit, aliquam non excedi ab alia, quia ly omnis non, & aliquis non tunc præcisè æquipollent, cum omnis, & aliquis seruata proportionè sumuntur: cumque sicut quidam diuisiue accipitur, sic etiam omnis diuisiue vsurpatur: quod hoc exemplo, vt aliis superseam, manifestè ostendo; quia non omnes partes albi copulatiue, siue collectiue sumptæ distinguuntur realiter, inadæquatè ab albo: & tamen inde fieri nequit, aliquam partem albi non distingui realiter inadæquatè ab albo.

22. Arguunt tertio: sumpta tota collectione creaturarum possibilium ab homine inclusiue vsque ad Deum Opt. Maxim. vel in ea collectione est aliqua creatura, quæ ab alia non excedatur; & hæc suprema erit: vel nulla est, quæ ab alia non excedatur; & sic species excessæ in ea collectione contentæ plures erunt, quàm species excedentes in ea contentæ, & rursus non erunt plures: non erunt quidem plures; quia in ea collectione nulla est excessæ, cui aliqua excedens non correspondeat; ergo excessæ non sunt plures, quàm excedentes: erunt deinde plures excessæ, quàm excedentes; siquidem nulla est excedens, quæ simul non sit excessæ ab aliqua specie eius collectionis, aliqua verò est excessæ, quæ non sit excedens speciem vllam eius collectionis, nimirum species hominis, quæ nec seipsam, nec alias superiores excedit: ergo species excessæ sunt plures, quàm excedentes. Respondeo, vnum infinitum non esse maius, quàm aliud, nec plures partes, quàm aliud sortiri potest, vt sæpè sæpius monuimus: quare etsi in ea collectione sit aliqua species excessæ, & non excedens; nulla verò sit excedens, & non excessæ: non propterea excessæ plures erunt, quàm excedentes, nec pauciores etiam; videlicet quia ambæ infinitæ sunt, eaque calculatio in solis collectionibus finitis concludere potest. Sic si duæ lineæ in Orientem, protendatur altera à puncto A, altera verò à puncto D. magis Orientali; non ob id vna erit maior alia, quantumque in vna sint aliquæ partes, quæ non in alia: nimirum eæ, quæ puncta A. B. C. occupant: cuius ratio alia non est, nisi quia ambæ sunt infinitæ.

23. Arguunt quarto: Deus proposita sibi ob oculos tota collectione creaturarum incipiendo ab homine; vnico ictu cognoscit, quæ creatura primam speciem (hominis v. g.) quæ secundam speciem, quæ tertiam, & sic vltra in infinitum excedat: ergo vsque eò progredi potest, vt cognoscat aliquam, quam alia non excedat, sibi que immediata sit: aliàs cognitio Dei nunquam sisteret, aut ad scopum deueniret, sed semper in incertum tenderet. Respondeo. Deum in eo progressus intentionali nunquam sistere: nec mirum id est, cum in ipsis speciebus cognitis status non sit: ob id tamen dici nequit, diuinam cognitionem ad scopum sibi præfixum non deuenire, aut in incertum ferri: quia hæc locutiones denotant confusionem, & imperfectionem in diuina cognitione, quæ tamen ex eo progressu intentionali neutriquam colliguntur, sed potius summa perfectio,

perfectio, & claritas: nisi enim Deus infinita perspicacia esset, infinitas species cernere, & discernere non posset.

24.

Arguunt quintò: Deus potest producere creaturam perfectissimam, quam potest; hæc propositio videtur per se nota, cum in ea prædicatum sit de ratione subiecti: demus ergo eam productam: aut est omnium creatura perfectissima; & ita intentum habetur: aut non est; & sic Deus non produxit perfectissimam, quam potuit, contra hypothesim. Respondeo: ea propositio non est per se nota, sed per se manifestè falsa: siquidem creatura perfectissima, quam Deus potest, chymara, & impossibilis est, vt hætenus ostendimus: perinde ergo est dicere, Deus potest producere creaturam perfectissimam, quam potest; ac dicere, Deus potest producere chymaram: hæc autem propositio, Deus potest producere chymaram, manifestè falsa est: ergo & illa prior. Sed quid miror in his, & similibus argumentis refutandis, quæ in numeris, & lineis apertam instantiam patiuntur: & si cuius momenti sunt, certè probant, numerum finitum omnium maximum, lineamque finitam omnium maximam possibilem esse, vt intuenti constabit.

C A P V T I V.

Multitudinem creaturarum, siue corporearum, siue incorporearum etiam cathegorematicè infinitam à Deo produci posse probabilius est.

25.

Ita Gregorius in 1. distinct. 43. quæst. 4. Bassolis. quæst. vnica art. 2. Gabriel in 2. dist. 1. q. 3. Okam; Auicenna, Algazel, PP. Vasquez in 1. part. disp. 26. Compton disput. 46. Phys. sect. 4. Hurtado disp. 13. Phys. Conimbricens. 3. Phys. c. 8. licet ibidem oppositum probabile esse tueantur. Probatur assertio, primò: quia partes continui actû existunt: at hæ cathegorematicè infinitæ sunt; vt supra lib. 3. fusc ostendimus: ergo multitudo entium cathegorematicè infinita actû existit, atque adeò existere potest. Secundò, quia collectio infinita hominum ea est, cuius quæuis pars (quoduis nimirum indiuiduum hominum) possibilis est; & etiam cuius quæuis pars cum alia quauis nullam impossibilitatem, aut oppositionem habet: ergo ea tota collectio simul à Deo produci potest: aliàs etiam aliqua collectio finita hominum v. gr. simul à Deo produci non posset, esto quæuis eius pars possibilis esset, & nulla impossibilis cum alia. Quod autem aduersarij respondent, aut certè possunt quamuis collectionis infinitæ partem esse compossibilem cum quauis alia, secus verò omnes; id de collectione aliqua finita hominum confingi posset. Tertiò probatur assertio: quia infiniti actûs in infinitis instantibus, eodem tamen ac finito loco existere possunt, vt cernere est in pœnis, quibus damnatus in inferno æternum cruciandus est: ergo è contra infinita entia (homines v. gr. infiniti) in infinitis locis, eodem tamen ac finito tempore existere possunt: Quartò: quia per scientiam simplicis intelligentiæ videt Deus possibilem multitudinem entium infinitam: ergo ea actû simul existere poterit. Antecedens

R. P. Lyncei Philosophia Tom. II.

cap. 1. probatum est. Consequentia perspicua est: siquidem pleraque argumenta contra multitudinem entium simul existentem obici solita, in eadem vt possibili instaurari, & eneruari possunt. Quintò demum probatur eadem assertio solutione argumentorum; ad quam progredior.

Prima ratio contraria est D. Thomæ 1. part. quæst. 7. artic. 4. omnis multitudo est in aliqua specie numeri: sed multitudo infinita in nulla specie numeri est, vt pote innumerabilis. Verum in primis hoc argumentum oppugnat multitudinem non solum cathegorematicè, verum etiam syncathegorematicè infinitam; cum tamen hanc D. Thomas non neget. Deinde minor argumenti falsa est, & non probatur. Secunda ratio est eius indidem; omne, quod producitur, cadit sub certam intentionem agentis: at infinitum ita cadere non potest: ergo, &c. Maior perspicua videtur. Minor probatur: quia certa intentio agentis est, qua tot, tantaque producere intendit: quod si non sub ratione totius, tantum tendat, sanè non certa, sed potius incerta, sibi que non constans eius intentio futura erit: at multitudo infinita hac ratione sub certam agentis intentionem cadere non potest, cum quantà, quotane sit, designari nequeat. Verum huius etiam argumenti minor, minorisque probatio falsa est: siquidem vt aliquid cadat sub certam intentionem agentis, satis est, vt cadat sub determinatam voluntatem regulatam infallibili, & certa cognitione: quæ quidem ratione infinitum sub certam agentis intentionem cadere potest: & quidem id quod infinitum est, & nec quotum, nec quantum, certæ tamen intentionis obiectum esse posse constat ex processione diuinarum personarum; siquidem vna persona illarum, aliam productura, hoc ipso eam producere intendit, quantumcunque naturaliter eam producat: at alia sic intenta infinita est, omnisque mensuræ expers.

Secunda ratio est Alexandri Alenf. 1. part. quæst. 2. memb. 2. ad 3. Si Deus infinitum producere posset, sanè & posset producere omnia, quæ cognoscit possibilia: cuncta enim possibilia infinita tantum sunt, nec plura: atqui Deus omnia, quæ cognoscit possibilia, producere simul non potest: aliàs eius exhauriretur omnipotentia: nihil enim aliud faciendum superesset. Respondeo: in primis quamuis Deus infinitum producere possit, non ob id poterit producere cuncta possibilia: aliud enim est, posse producere simul & semel (vt aiunt) aliquod infinitum: aliud posse producere omnè infiniti genus; nec illa duo reciprocantur. Deinde esto Deus producat simul omnia, quæ possibilia videt, id intelligendum est de iis, quæ simul possibilia sunt; secus verò de iis, quæ non simul, sed successiue possibilia sunt: quare productis à Deo omnibus, quæ simul possibilia videt, eius omnipotentia exhausta non esset, vt pote cui infinitæ durationes successiue superessent producendæ, necnon infiniti actûs odij, & dissensus; si prius solos amoris, & assensus actûs produxisset: supponaturque, prout à plerisque aduersariis supponitur, repugnare essentialiter, vt quis simul amet, & oderit, assentiaturque, & dissentiat. Rursus si Deus omnia possibilia nullo excepto produceret, nihilque ei producendum restaret, non ob id ex-

C c 3 hausta